

19 Δεκεμβρίου 2012

Ερώτηση

Προς: τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Θέμα: Πώληση των Μετοχών του ΟΤΕ στην θυγατρική του Κυπριακή εταιρία Hellas Sat Consortium Limited και οι συνέπειές της

Σύμφωνα με πληροφορίες που είδαν το φως της δημοσιότητας, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου εταιριών του ΟΤΕ (όπου το ελληνικό Δημόσιο μετέχει με 10%), επικαλούμενο λόγους ταμειακής ρευστότητας (αναχρηματοδότησης και μείωσης της δανειακής του έκθεσης), έχει αποφασίσει να προχωρήσει στην πώληση του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών που κατέχει στην Hellas Sat Consortium Ltd (HSCL). Η διαδικασία της πώλησης επιχειρείται να ολοκληρωθεί την άνοιξη του 2013.

Στην HSCL ανήκει η κυριότητα του διεθνούς περιφερειακού εμπορικού δικτύου δορυφορικής τηλεπικοινωνίας Hellas Sat – δηλαδή του δορυφόρου Hellas Sat-2, του οποίου το κύριο κέντρο ελέγχου είναι εγκατεστημένο στο Μέγαρο του ΟΤΕ στο Μαρούσι και το άλλο, το εφεδρικό, στην Κακοραντζιά της Λευκωσίας. Να σημειωθεί εδώ η σημερινή σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου της HSCL: το 99.05% ανήκει στον ΟΤΕ, το 0.86% στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) και το 0.09% στην Καναδική εταιρία Telesat (η αρχαιότερη και η τέταρτη μεγαλύτερη επιχείρηση διεθνών δορυφορικών τηλεπικοινωνιών στον κόσμο).

Για τη λειτουργία και την εκμετάλλευση του δορυφορικού της δικτύου, η HSCL έχει λάβει άδειες λειτουργίας και εκμετάλλευσης από τις κυβερνήσεις Ελλάδας και Κύπρου. Οι δύο χώρες τον Αύγουστο του 2001 έχουν συνάψει συμφωνία, η οποία δεν διαθέτει τον δεσμευτικό χαρακτήρα της διακρατικής, διμερούς συνθήκης καθώς είναι Μνημόνιο Συναντίληψης. Τα ανταλλάγματα αυτής της αδειοδότησης, ήταν: α) η HSCL να καταβάλλει ετησίως τέλη στην Ελλάδα (ένα εκατομμύριο ευρώ) και την

Κύπρο (11 εκατομμύρια ευρώ). Και β) να παραχωρήσει το δικαίωμα δωρεάν χρήσης, ως το 2021 (δηλαδή για όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης), δύο δορυφορικών αναμεταδοτών, για μη εμπορική χρήση αλλά για επιχειρησιακούς σκοπούς που εξυπηρετούν το κρατικό συμφέρον. Όπως για παράδειγμα: για την χωρίς κόστος για τον κρατικό κορβανά διασφάλιση της αυτόνομης κάλυψης της επικοινωνίας των Ενόπλων Δυνάμεων, σε περιόδους κρίσης, των υπηρεσιών εθνικής ασφάλειας και πολιτικής προστασίας, των πρεσβειών της χώρας μας στο εξωτερικό καθώς και την παροχή ιατρικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών εξ αποστάσεως (τηλεϊατρικής και τηλεεκπαίδευσης), κ.α..

Στη χώρα μας χρήση του προαναφερθέντος δικαιώματος για επιχειρησιακούς σκοπούς, κάνουν μόνο το υπουργείο Εθνικής Άμυνας και η ΕΥΠ.

Αυτή η κρατική και εμπορική διαστημική συνεργασία Ελλάδας και Κύπρου, έχει καταστήσει τα δύο κράτη διαστημικές χώρες «space-faring nations» (κατά την τρέχουσα ορολογία του ΟΗΕ), δηλαδή μέλη του κλειστού κλαμπ των 18 κρατών μελών του ΟΗΕ, τα οποία διαθέτουν δικά τους διαστημικά συστήματα.

Ο δορυφόρος Hellas Sat-2, με 30 αναμεταδότες καλύπτει, αφενός την Ευρώπη και τη Μεσόγειο και αφετέρου την Εγγύς και Μέση Ανατολή και τη Νότιο Αφρική, εξυπηρετεί περισσότερους από 100 πελάτες σε 30 χώρες στις προαναφερθείσες περιοχές, επιτυγχάνοντας πληρότητα της τάξης του 96% της χωρητικότητάς του. Παρέχει υπηρεσίες για: μόνιμες ή ευκαιριακές τηλεοπτικές μεταδόσεις, αμφίδρομο δορυφορικό διαδίκτυο υψηλών ταχυτήτων, δίκτυα VSAT, εκπομπές ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων προς το κοινό, μετάδοση τηλεόρασης Υψηλής Ευκρίνειας, διασύνδεση πρεσβειών με το εθνικό κέντρο και μεταξύ τους, υπηρεσίες εθνικής άμυνας και ασφαλείας, εκπαιδευτικών και νοσηλευτικών ιδρυμάτων, κ.α..

Να σημειωθεί εδώ, ότι παρά το γεγονός ότι ο Hellas Sat-2 εξυπηρετεί, μέσω της μίσθωσης των κυκλωμάτων του, εκατομμύρια Βούλγαρους, Σέρβους και Ρουμάνους τηλεθεατές, ο μεγαλομέτοχος της HSCL, ο όμιλος του ΟΤΕ (όπως άλλωστε έκανε και η ΕΡΤ) επέλεξε για την αντίστοιχη μετάδοση δορυφορικών ψηφιακών τηλεοπτικών προγραμμάτων, να μισθώσει τον γαλλο-κινεζικών συμφερόντων δορυφόρο Eutelsat, έναντι πέντε εκατομμυρίων ευρώ ετησίως. Το γεγονός είναι διπλά αρνητικό για την HSCL: τόσο στο επίπεδο της απώλειας εσόδων (ειδικά σε περίοδο μεγάλης οικονομικής κρίσης, τέτοια ποσά φεύγουν στο εξωτερικό) όσο και σε εκείνο της υποβάθμισης της οικονομικής και στρατηγικής αξίας της τροχιακής θέσης (+39°) και των σύστοιχων ζωνών ραδιοσυχνοτήτων – αποκλειστικής χρήσης και εκμετάλλευσης

Ελλάδας και Κύπρου. Με άλλα λόγια, η απόφαση του Δ.Σ. του ΟΤΕ και της κρατικής ΕΡΤ, με τη συγκεκριμένη επιλογή τους υπέρ του ξένου δορυφόρου, πλήττει τόσο την αναπτυξιακή προοπτική της HSCL όσο και τους μετόχους του, συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου (που κατέχει το 10% των μετοχών του).

Σε ό,τι αφορά στην οικονομική κατάσταση, η εταιρία HSCL έχει σημαντική κερδοφορία, σε μια παγκόσμια αγορά παροχής υπηρεσιών όπως είναι η δορυφορική, και έχει κλείσει συμβόλαια ως το 2016. Συγκεκριμένα, τα συνολικά έσοδά της για τη χρήση του 2011 ανήλθαν στα 32,8 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8,9% έναντι της χρήσης του 2010. Τα κέρδη προ τόκων, φόρων, και αποσβέσεων της (EBITDA) διαμορφώθηκαν στα 23,4 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2011 έναντι 21,4 εκατομμυρίων ευρώ της προηγούμενης χρήσης 2010. Η αύξηση δηλαδή ανέρχεται σε 8,4%. Σε ό,τι δε αφορά στα καθαρά κέρδη της HSCL, αυτά για το 2011 αυξήθηκαν κατά 17,4% έναντι της χρήσης του 2010 και έφθασαν στα 11,3 εκατομμύρια ευρώ.

Αναφορικά με την προωθούμενη πώληση του συνόλου των μετοχών του ΟΤΕ στην εταιρία, το τίμημά του έχει προσδιοριστεί από εξωτερικό εκτιμητή που προσέλαβε ο ΟΤΕ (Τράπεζα Μπάρκλεϊς και KPMG) σε 170 εκατομμύρια ευρώ. Στο ποσό αυτό θα προστεθεί κι εκείνο των 50 εκατομμυρίων ευρώ, που θα καταβάλλει ο αγοραστής – επενδυτής, έναντι των σημερινών ταμειακών διαθεσίμων της HSCL. Συνολικά δηλαδή ο ΟΤΕ θα εισπράξει 220 εκατομμύρια ευρώ, συν τα 39 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία έχει ήδη εισπράξει ως μέρισμα για τις οικονομικές χρήσεις από το 2007 ως το 2012. Έτσι, η απόδοση της αρχικής επένδυσης του ΟΤΕ είναι της τάξεως του 69% και παράλληλα υπάρχει πλήρης απόσβεση της επένδυσης αυτής με θετικό υπόλοιπο 89 εκατομμύρια ευρώ.

Να προστεθεί εδώ ότι η γειτονική Τουρκία, όταν προέβη σε απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών και στην αποκρατικοποίηση της Turk-Telecom, διατήρησε στον δημόσιο τομέα τη θυγατρική της Turk-Sat, λαμβάνοντας ως αντάλλαγμα από τη μητρική 50 εκατομμύρια δολάρια.

Με δεδομένο ότι η προωθούμενη πώληση από τον ΟΤΕ του συνόλου των μετοχών του στην θυγατρική του κυπριακή εταιρία HSCL, ενέχει τον κίνδυνο σοβαρών απωλειών για το ελληνικό Δημόσιο στην περίπτωση που δεν διασφαλιστούν τα οικονομικά και γενικότερα στρατηγικά συμφέροντα του ελληνικού κράτους, που

είναι η αδειοδοτούσα αρχή του Hellas Sat και μέτοχος (κατέχει το 10% των μετοχών) του ΟΤΕ,

Με δεδομένο ότι το κυριαρχικό δικαίωμα στη χρήση και εκμετάλλευση της θέσης (+39°) επί της τροχιάς των γεωστατικών δορυφόρων και των συστοίχων ζωνών ραδιοσυχνοτήτων, σύμφωνα με τον Διεθνή Κανονισμό Ραδιοεπικοινωνίας της ITU, ανήκει στο ελληνικό κράτος,

Με δεδομένο ότι προκειμένου να είναι έγκυρη η πώληση, πρέπει να υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του ελληνικού κράτους, που διασφαλίζει τα εθνικά κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας (σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και τη Σύμβαση Παραχώρησης),

Με δεδομένο ότι εξαιτίας της ενδεχόμενης πώλησης των μετοχών του ΟΤΕ στην HSCCL θα υπάρξει απώλεια του ελέγχου της Ελλάδας αναφορικά με τη λειτουργία του δορυφορικού δικτύου Hellas Sat – ενός ελέγχου που ασκείται μέσα από την κρατική άδεια λειτουργίας και της Σύμβασης Παραχώρησης και που είναι αδύνατον να αναπληρωθεί,

Με δεδομένη τη μεγάλη δυσκολία και το οικονομικώς ασύμφορο σήμερα της δημιουργίας νέων δορυφορικών δικτύων τηλεπικοινωνίας και μάλιστα από μικρές και μεσαίου μεγέθους χώρες, όπως η Ελλάδα, σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από την οικονομική στενότητα,

Με δεδομένο ότι, σε αντίθεση με την Ελληνική κυβέρνηση, η Κυπριακή κυβέρνηση στις 2 Ιουλίου του 2012 ανανέωσε την άδεια λειτουργίας και της Σύμβασης Παραχώρησης του δορυφορικού δικτύου Hellas Sat για άλλα είκοσι χρόνια (ως το 2041),

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Θα συνεχίσει να τηρεί την παθητική και βλάπτουσα τα συμφέροντα του ελληνικού Δημοσίου, στάση των προκατόχων του, σε ό,τι αφορά την επικαιροποίηση της υπάρχουσας Σύμβασης Παραχώρησης, την κύρωσή της από τη Βουλή και την ανανέωση της ισχύος της για είκοσι χρόνια – κάτι που θα επιτρέψει την εκτόξευση και δεύτερου δορυφόρου, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί η υλικοτεχνική συγκρότηση και λειτουργική διασφάλιση του δικτύου;

- Έχει γνώση των διεξαγόμενων διαπραγματεύσεων μεταξύ του Δ.Σ. του ΟΤΕ και ενδιαφερόμενων, ελλήνων και ξένων, υποψηφίων για την αγορά του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών που κατέχει ο πρώτος στην HSCL;
- Προτίθεται η κυβέρνηση και, αν ναι, υπό ποιους όρους, να συναινέσει στην πώληση των μετοχών του ΟΤΕ στην κερδοφόρα HSCL;
- Στην περίπτωση καταφατικής απάντησης στο παραπάνω ερώτημα, πώς σκοπεύει η κυβέρνηση να διασφαλίσει, κατά το παράδειγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, την παραμονή σε Ελλάδα και Κύπρο των δύο κέντρων ελέγχου καθώς και όλων των υποστηρικτικών δομών (τεχνικών, εμπορικών, νομικών και διοικητικών υπηρεσιών) τόσο της HSCL όσο και της Hellas Sat;
- Επίσης, πώς προτίθεται η κυβέρνηση να καλύψει τις δορυφορικές τηλεπικοινωνιακές ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων, των υπηρεσιών Εθνικής Ασφαλείας, στην περίπτωση απώλειας των δωρεάν παρεχόμενων υπηρεσιών των δορυφορικών αναμεταδοτών της HSCL;
- Στην περίπτωση που προχωρήσει η διαδικασία πώλησης, πώς σκοπεύει η κυβέρνηση να διασφαλίσει, και μάλιστα με τις σημερινές δύσκολες οικονομικές συνθήκες για την Ελλάδα και την Κύπρο, ότι ο νέος μεγαλοεπενδυτής, που θα αντικαταστήσει τον ΟΤΕ, θα διατηρήσει τις 50 θέσεις εργασίας του εξειδικευμένου προσωπικού, υψηλής ακαδημαϊκής εκπαίδευσης και εξειδικευμένης εμπειρίας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ειρήνη Δούρου

Θοδωρής Δρίτσας

Γιώργος Σταθάκης